

A lelei szent asszonyról

A lovári cigányság közösségi szokásairól, a seprűkészítésről és egy falusi „imádkozó asszonyról” is írtak tanulmányt az idei néprajzi pályázat résztvevői. A győztes pályamű a Makó melletti Bökény épületeiről szól.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Tizenhárom dolgozat érkezett a Móra Ferenc Múzeum idei néprajzi gyűjtőpályázatára. *Medgyesi Konstantin* sajtóreferens emlékeztetett rá, hogy a múzeum 1962 óta minden évben kiírja a néprajzi gyűjtőmunkában igen értékes forrásokkal szolgáló pályázatot.

A résztvevők ebben az évben is érdekes témákat dolgoztak föl. A népi vallásgyakorlás „szent” vagy „imádkozó” asszonyoknak nevezte a különösen elmélyült hitéletet élő személyeket. Az egyik pályázó egy maroslelei asszony hétköznapi, és jeles napokhoz köthető vallásos cselekedeteiről, hitének a mindennapokban megnyilatkozó erejéről írt. Egy másik tanulmány arról szól, miképpen történt régen a szolgák fölfogadása. Az egyik legérdekesebb pályázatban a lovári cigányok ruházkodásáról, étkezési kultúrájáról olvashatunk. A tanulmányban megjelennek még a cigány asszonyi sors nehézségei, a szerelmi élet sajátos felfogása.

A „Rúzsí ánygó élete, avagy jobb hiába dolgozni, mint fektüdni” című pályamunka egy 1916-ban született, és ma is élő idős asszony életének fordulatait dolgozza föl. Rúzsí ánygó történetéből Tápé, Szentmihály és Kiskundorozsma parasztságának közelmúltbeli élete rajzolódik ki.

A győztes pályázat készítője *Rácz Sándor*, aki több évtizedes gyűjtőmunkával a „Maroshoz simuló gyöngyszemfalu”, vagyis a Makóhoz közel fekvő Bökény házairól írt tanulmányt. A dolgozat külön érdeme, hogy olyan, negyedszázaddal ezelőtti állapotot mutat be, melynek ma már szinte a nyomát sem lehet találni. A régebbi épületek ugyanis nagyrészt megsemmisültek, a lakók elköltöztek. Ma már alig több mint 20 ember lakja a települést.

Gyárfás Gábor II. János Pál emlékére is készített privát posztert

A jó plakátnak az utcán a helye

Privát plakátok címmel sajátos kiállítás látható június 12-éig Szegeden, a Kass Galériában. Gyárfás Gábor grafikus munkái nem megrendelésre, köztéri felhasználás céljából, hanem egyedi műalkotásként készültek.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Anyám az ablakokból integetni szokott, in meMÓRiam, SOhA – holokauszt 1944–2004 – többek között ilyen címmel láthatók különleges plakátok a Kass Galériában. A 2001. szeptemberi tragédiára az ikertornyokat idéző, hatalmas 11-es szám emlékeztet. – Privát posztereimet nem megrendelésre, hanem kiállításokra, plakátszalonokra készítem, csakis azért, mert mindig is szerettem plakátban gondolkodni, és ha megbízásra várnék, sohasem készültek volna el a tervek – vallja *Kass János* egykori tanítványa, *Gyárfás Gábor* grafikusművész. – Felesleges időtöltésnek is tűnhet ez a pótcselekvés, hiszen ez a műfaj már-már végérvényesen eltűnt az utcák faláról, és nyugodtan mondhatnám magamnak Karinthyval szólva: „De ki kérdezett?” Én még abból a grafikus generációból származom, akiknek kötelező volt gondolkodni az adott témán, s az sem volt

A szegedi fodrász az első fordulóban kiesett, így kellemes emlékekkel távozott Buenos Airesből

Seller Dóra a Rettegés fokán

A Rettegés foka című műsor legutóbbi adásának csapata, jobb szélén a szegedi Seller Dóra

Fotó: Karnok Csaba

Legyőzte legnagyobb félelmét, mégis már az első fordulóban kiesett a Rettegés fokából a szegedi Seller Dóra. Utólag azonban már nem is bánja, így ugyanis nem kellett kitennie magát a műsor történetének leggyomorforatóbb feladatának.

Az RTL Klub Rettegés foka című műsorának legutóbbi, hétfői adásában egy fiatal szegedi nő is próbára tette magát. A 28 éves *Seller Dóra* ugyan már az első feladat után kiesett a játékból, utólag azonban ezt már egyáltalán nem bánja, így ugyanis csak jó emlékei vannak az egyhetes Buenos Aires-i forgatásról.

– Fogalmam sem volt arról, mire vállalkozok, amikor jelentkeztem a műsorba – kezdte történetét a szegedi fodrász. – Anynyit mondtak csak róla, hogy egy olyan valóságshow, ahol a félelmekkel kell

szembenézni. Én pedig úgy gondoltam, miért ne vágiak bele. Mindössze egy hétről van szó, ennyi idő alatt pedig akár ötmillió forintot is kereshetek.

Dóra később talált a műsorról egy külföldi honlapot. Akkor szembesült azzal, milyen feladatokat kell végrehajtaniuk a Rettegés foka játékosainak. Akkor azonban még nem is sejtette, hogy a játék történetének legemberpróbább feladatát kell végrehajtania annak, aki csapatából el akarja vinni a nyereményt. – Egyetlen dologtól tartottam: hogy magasan kell majd mászni valahol, ugyanis tériszonyom van. A harmadikon lakunk, és még ott is szédülök az ablak közelében. Persze, hogy nem örültem, amikor az első próbatétel rögtön egy ilyen feladat volt.

A játékosoknak 20 méter magasan, labilis hintákból álló hídon kellett átkelniük.

– Érdekes, akkor meg sem fordult a fe-

jemben, hogy leeshetek, mégis nagyon féltem – idézte fel a próbatételt Dóra. – De a tériszonyom ellenére megcsináltam a feladatot, vagyis leküzdöttem a legnagyobb félelmemet. Ezért voltam nagyon elkésredve, hogy ennek ellenére mégis kiestem, mert én értem át a másik oldalra a leglassabban. Amikor viszont megtudtam, milyen feladatot úsztam így meg, már egy cseppet sem bántam.

A fiatal szegedi nő számára tehát egy nap alatt véget ért a játék, így a hét hátralévő részét kirándulással töltötte. Az első szabad napján meglátogatta például a Boca Juniors stadionját, valamint az indián negyedet. Este tudta csak meg, hogy társainak milyen gyomorforgató feladatot kellett teljesíteniük: több mint fél liternyi turmixot kellett meginniük, amelyben többek között halbelsősg, marhaagy, epele és szemfolyadék is volt.

– Tudom, hogy most azt kellene mondanom, hogy megpróbáltam volna meginni ezt a gusztustalan lötytyöt, de ez nem lenne igaz – mondta Dóra. – Ilyen áron nem kellene az ötmillió forint. Pókok, patkányok vagy csúszómászók nem jelentettek volna problémát, de szerintem ez a feladat túlment minden határon.

Lehet, hogy ha eljut eddig a próbatételig, másként emlékezne a játékra, így azonban Dóra csupa kellemes emlékekkel hagyta el Buenos Aireset.

– Életemben először repülőre ülhettem, és tulajdonképpen egy hétig nyaralhattam ingyen, szuper környezetben, teljes ellátással. Ráadásul legyőztem a tériszonytól való félelmemet. Igaz, csak arra a néhány percre, a lakásunk ablakának közelébe ugyanis azóta sem merek menni.

TIMÁR KRISZTA

Háromnapos Zöld-ülés Szegeden

Zöld-ülés címmel háromnapos zöld hétvégét tartanak Szegeden környezet- és természetvédő szervezetek péntek reggeltől vasárnap estig a környezetvédelmi világnap kapcsán.

Pénteken reggel a 7-től 9-ig tartandó Reggeli idővágta című megközelítési versennyel kezdődik a programsorozat, amely arra hívják föl a figyelmet, miképp érdemes közlekedni a városban a kora reggeli órákban. Délután kerékpáros fölvonulást mutat rá, mekkora szükség van Szegeden kerékpárutakra. Szombaton délután 3-tól a JATE-klubban Zengőpárti Zengő-party-t rendeznek, de elő-

adást is tartanak Verespatak veszélyeiről és a Dél-Alföld természeti szépségeiről. Vasárnap délelőtt 11-től szemétszedés rendeznek a Bertalan híd újszegedi oldalán, a résztvevők végül bográcsot kapnak. Fél 4-től naplementéig az újszegedi ligetben, s a Játékok kertjében (a volt vidámparkban) gyermek-, illetve kézműves-foglalkozás, extrém sport-bemutató lesz. A közreműködő szervezetek: a Civilek a Zengőért, a Csemete Természet- és Környezetvédelmi Egyesület, a Greenpeace, a Lehet Más a Világ-hálózat, a Magyar Természetvédők Szövetsége, a Szub-Art Egyesület és a Véd-egylet.

A sándorfalvi bizottság nem dolgozott ki tervet

Forró hangulatú vita az orvosi ügyeletről

A helyi sürgősségi ellátásról vitatkoztak a napokban közmeghallgatáson a sándorfalviak. Az önkormányzat vezetése nem mutatott egyértelmű szándékot, a következő ülésre új javaslattal áll elő egy új bizottság.

Több ember életét látták veszélyeztetve az utóbbi hónapokban Sándorfalva lakói. Ezért a jelenlegi ügyeleti rendszert nem tartják elég megbízhatónak és gyorsnak, így helyben hoznák létre saját sürgősségit. A korábbi aláírásgyűjtések ellenére sem foglalkozott az önkormányzat az ügyekkel, ezért márciusban felkérték a testület feltetelekkel, mennyi pénzből lehetne megoldani a nyolcezer lakosú, a városi rangot elnyerő nagyközség hétfégi és munkaidő utáni orvosi ellátását. Erről tartottak közmeghallgatást a napokban.

– A benyújtott tervezetet a felelős bizottság nem tartotta elbírálásra alkalmasnak, mert konkrét számokkal nem rendelkezett – összegezte a grémiumban helyet foglaló *Kurucsai Béla* képviselő. Szavai hallatán a képviselő-testületen belül és az ötvenfős hall-

gatóság soraiban is forrósodni kezdett a hangulat.

– A továbblépés érdekében önszorgalomból kidolgoztunk egy tervet – vetette ellen *Tarkó Éva* és *Tóth Csilla*, a két egészségügyben dolgozó képviselő, adataikkal megvalósíthatósági tanulmány készíthető, viszont őket meg sem hívták a szakértői bizottságba. A felindult hozzászólók ezután indítványozták, hogy a képviselők nyilvánítsanak név szerint véleményét, mert a városi rangra pályázó község alapvetően fontos problémájával állnak szemben: akarnak ügyeletet vagy sem. Ám szavazásra az egész estig tartó parázs vita után sem került sor.

A továbblépés érdekében önszorgalomból kidolgoztunk egy tervet

Tarkó Éva és Tóth Csilla képviselő

– Az ügyelet alapos megfontolást igényel – érvelt *Darázs Sándor* polgármester, majd a ruzsiaik hasonlóan eredménytelen próbálkozására hivatkozott. Többször figyelmeztetett, csak pontos tervezet ismeretében lehet dönteni ilyen súlyú kérdésben.

Megközelítőleg hetven sürgős hívás fordul elő egy hét végén – erősítette meg *Nagymihály Sándor* háziorvos. Az ülés végén a képviselő-testület javaslatot fogadott el egy augusztusi ülésről, melyen új bizottság – a képviselők bevonásával – megvalósíthatósági tanulmányt tesz le az asztalra, melyről az előjáróság felelősséggel dönthet.

DOMBAI TÜNDE

Gyárfás Gábor privát plakátjai a Kass Galériában

Fotó: Frank Yvette